

Μεγίστ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) Τσακων. κ. ἄ.: Ἡ γατάρα μου νὰ ἔχει πὺ μ' ἔκαμες κι ἀγανάχτησα Πάρ. Ἀγανάχτησ' ἢ ψυχὴ μου Ἡπ. Ἐγανάχτ'οι ἢ καρδιά μ' Αἰτωλ. Ἐγανάχτ'οι ἢ ψυχὴ μ' κι τὸ ἄκαγα φτὸ τοῦ κακοῦ Ἀκαρναν. Ἐρωτῶ τονε νὰ ναι πολλὰ ἀγαναχτισμένοις Κρήτ. Πβ. ξεγα-
α χ τ ὠ. **β**) Ἀδημονῶ, στενοχωροῦμαι, μετὰ δυσκο-
 λίας πράττω, ἀποκτῶ τι Ζάκ. Ἡπ. Κάρπ. Κρήτ. Κυκλ.
 Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) Σύμ.
 Σῦρ. κ. ἄ.: Ἀγανάχτησ' ἢ καρδιά μου Λακων. Ἀγαναχτῶ νὰ
 πουλήσω τὸ γάλα Σῦρ. Ἐγανάχτησα σὰν εἶα τὸ παιδί μου-
 ελειωμένο (ἐστενοχωρήθην, ὅταν εἶδον τὸ παιδί κτλ.)
 Κάρπ. Ἐγανάχτησεν ἢ ψή μ' (ἢ ψυχὴ μου) Κοτύωρ. Ζωὴ
 ἀγαναχτισμένη (πλήρης θλίψεων καὶ βασάνων) Ἀρκαδ.
 Κυκλ. κ. ἄ. Ἐγαναχτισμένον ψωμὶν τρώγει (ψωμί ἀποκτώμενον
 μετὰ πολλοῦ μόχθου, ἤτοι ζῆ ἐν οικονομικῇ δυσπραγίᾳ,
 ἐν πενίᾳ) Κερασ. (Ἀντίθ. ἀγανάχτητον ψωμίν, δι' ὃ ἰδ.
 ἀγανάχτητος **2**). || Φρ. Ἐγανάχτησα κ' ἐλλοπίστησα (ἐστε-
 νοχωρήθην, ὑπέφερα πολὺ. Περὶ τοῦ ἐλλοπίστησα πβ. ἄλλο-
 πιστῶ = ἀλλάζω τὴν πίστιν ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν βασά-
 νων) Κρήτ. Ἐ τὸν ἀναχτησιμένο! (ἀναχτησιμένος = ὁ ἄξιος
 νὰ ὑποστῇ στενοχωρίαν. Ἀρὰ) Σύμ. (Συνών. φρ. ἔ τὸν
 ἀναθεματισμένο!) Ἄι τ' ἀναχτησιμένα! (ἐπὶ ἀπορίας,
 θαυμασμοῦ κτλ.) αὐτόθ. **γ**) Βραδύνω, ἀργῶ Κρήτ.:
 Ἡτον ὁ δρόμος χαλασμένος καὶ ὁ γάδαρος βαρυνφορτωμένος
 καὶ κακὸς κι ἀγανάχτησα νὰ ῥθῶ. || Φρ. Ἐγαναχτῶ νὰ ῥθῆ
 (σπανίως ἔρχεται). Ἐγαναχτῶ (δύσκολον εἶναι). || Γνωμ.
 Ἡμέρα ποῦ πάει κιάνενιοὺς κακὰ ἔγαναχτῶ νὰ μουνδίσῃ (νὰ
 σκοτεινιάσῃ. Ὅταν ὑποφέρῃ τις, φαίνεται εἰς αὐτὸν ὅτι
 ἀργεῖ νὰ βραδύασῃ, ὅτι ἡ ἡμέρα εἶναι χρόνος). **2**)
 Κουράζομαι, ἀποκάμνω, ἀπαυδῶ Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Θεσσ.
 Ἰόνιοι Νῆσ. Κρήτ. Κυκλ. Μακεδ. (Καταφύγ. Πάγγ.) Παξ.
 Πελοπν. (Λακων. Τριφυλ.) Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ.
 Οἶν. Ὀφ. Σούρμ.) Σάμ. Σύμ. κ. ἄ.: Ἀγανάχτησα ὡς που
 νὰ ῥθῶ Ἡπ. Ἀγανάχτησα ὅσο νὰ τελειώσω τὸ χωράφι
 αὐτόθ. Ἀγανάχτησα νὰ τὸ κατορθώσω Λακων. Ἐγανάχτησα
 νὰ βρῶ νερὸ Κρήτ. Ἐγανάχτησα νὰ τὸ κάμω αὐτόθ. Ἐγανά-
 χτησες νὰ μὲ φτάξῃς αὐτόθ. Ἀγανάχτησα νὰ τοῦ δώσω νὰ
 καταλάβῃ Κυκλ. Ἡρχουμαν πιζὸς κι ἔγανάχτ'σα Πάγγ. Ὄφ.
 τί πολλὰ κοιμήθαμε! γανάχτησαμε πολλὰ καὶ γιὰ τ' αἶνο!
 (τί πολὺ ἐκοιμήθημεν! ἐκουράσθημεν πολὺ καὶ διὰ τοῦτο)
 Ἄμισ. Ἐπορπάτεσε πολλὰ τῶ ἔγανάχτησε Ὀφ. Ἀγανάχτησα
 'ς π' ἂ τὸ κάμω (ὡς που νὰ κτλ.) Σύμ. Ἐγαναχτισμένος εἶμαι
 (κατάκοπος) Ὀφ. Εἶσαι ἀγαναχτισμένος, μὴ πίνῃς νερὸ Ἡπ.
 Ἀτὸς πάλ' ἔγαναχτισμένος καὶ πεινασμένος κάτσε καὶ ἔφαγε
 ἀντάμα τοννε (καὶ αὐτὸς κουρασμένος καὶ πεινασμένος ἐκά-
 θισε καὶ ἔφαγε μαζί των. Ἐκ παραμυθ.) Ἄμισ. || Παροιμ.
 Ἀντάμα τρέχομε, ἀντάμα ἀγαναχτοῦμε (ὁ ἀνταγωνισμὸς ἀπο-
 βαίνει συνήθως ἐπιζήμιος εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἀνταγω-
 νιζομένους) Ἰόνιοι Νῆσ. || Ἄσμ.

Κ' ἐγὼ νὰ πάω νὰ κοιμηθῶ, γιὰτ' εἶμαι ἀγρυπνισμένος
 κι ἀπὸ τὴ σιράτα τὴν πολλὴ εἶμαι ἀγαναχτισμένος

Κρήτ. Πβ. ἀπογαναχτῶ. Συνών. ἀποσταίνομαι (δι' ὃ
 ἰδ. ἀποσταίνω), δειλιάζω, κουράζομαι, τρομάζω.

3) Ἀσθμαίνω ἐκ τοῦ καμάτου Θεσσ. Μακεδ. (Βογατσ.)
 κ. ἄ. Συνών. λαχανιάζω. **4**) Διψῶ. Συνήθως ἢ
 μετοχ. ἀγαναχτισμένους = διψαλέος Μακεδ. (Καταφύγ.)
 Συνών. γανιάζω.

Β) Μετβ. **1**) Κάμνω τινὰ νὰ ἀγανακτήσῃ, ἐξορ-
 γίζω, ἐρεθίζω Σῦρ.: Μ' ἀγανάχτησε σήμερα τὸ γαῖδουράτι
 (μὲ ἐξηρέθισε μὴ τιθασεύμενον). **2**) Στενοχωρῶ,
 καταπονῶ ψυχικῶς Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ.): Ἀβοῦτο ἢ κρῖ-
 σις ἔγανάχτησε με (αὐτὴ ἢ δίκη μὲ ἐστενοχώρησε) Κερασ.

Τ' ἄλεγον ἔγανάχτησε με (ἄλεγον = ἵππος) Ἄμισ. Ἡ δουλεία
 'κι ἔγαναχτῶ με, τὰ στενοχωρίας ἔγαναχτοῦνε με (ἢ ἐργασία
 δὲν μὲ καταπονεῖ, αἱ στενοχωρίαι μὲ κουράζουν) Κερασ.

ἀγανξά ἢ, ἀγανία Πελοπν. (Μάν.) ἀγανξά Πε-
 λοπν. (Καλάμ. Λακεδ. Λακων. Μάν.) ἔγανξά Πελοπν.
 (Λακων.) ἀγανία Πελοπν. (Λακων.)

Ἄγνωστου ἐτύμου.

1) Ἡ δι' ἐλιγμῶν κατὰ πόδας καταδιώξις τινος, συν-
 ἤθως ἐπὶ τοῦ κυνηγίου τῶν ὀρτύγων Πελοπν. (Λακων.):
 Τὰ πῆρε τὰ ὀρτύκια ἀπ' ἀγανξά. Τὸν πῆρ' ἀπ' ἀγανξά. Συνών.
 ἀ γ α ν ε μ α. **2**) Καμπὴ ἀνωφεροῦς ὁδοῦ, ἐλικοειδῆς
 ὁδὸς εἰς κλιτὺν βουνοῦ Πελοπν. (Καλάμ. Λακεδ. Λακων.
 Μάν.): Τὰ μουνλάρια πάνε ἀπὸ τοῖς γανξῆς Λακων. || Ἄσμ.

Τραυίζα ἀπὸ τὴν ἀγανξά | γιὰ νὰ ξανοίξω τὰ νησιὰ
 νοποῦ ἦτανε τὸ σπῆτι μας

(νοποῦ = ὄπου) Μάν. Συνών. ἀ γ α ν ε ξ ἄ, γ ἄ γ γ λ α.
 Πληθ. Ἄγανξῆς τοπων. Λακων.

ἀγάνεμα τό, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀ γ α ν ε ὑ ὠ.

Ἡ καταδιώξις θηράματος ἐν κυνηγίῳ. Συνών. ἀ γ α-
 ν ξ ἄ 1.

ἀγανεύω (I) Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀ γ α ν ε ῦ α.

Παρακολουθῶ κατὰ πόδας, καταδιώκω θῆραμα ἐν
 κυνηγίῳ: Ἀγανεύει ἓνα ὀρτύκι.

ἀγανεύω (II) Εὔβ. (Κύμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀ γ α ν ὅ σ.

Παύω νὰ εἶμαι ἐντεταμένος, χαλαροῦμαι: Δὲν τό ἔδεισε
 καλὰ τὸ σκοινὶ τοῖ ἀγάνεψε (ἔδεισε = ἔδεσε).

ἀγάνη ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀ γ ἄ ν' Σκόπ.

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀ γ α ν ἄ. Ὁ μεταπλασμὸς κατὰ τὸ συνών.
 ἀ γ ἄ λ η.

Κατὰ διαλείμματα, ἀραιῶς: Ἀ γ ἄ ν' ἀ γ ἄ ν' ἔπιασι τοῦ χιόν'.

ἀγάνι τό, Ἄνδρ. Πελοπν. (Αἶγ. Κορινθ. Σουδεν.
 Τρίκκ.) Σῦρ. ἀ γ ἄ ν' Β.Εὔβ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἀ κ ἄ ν ι ο ν. Πβ. Κορ. Ἄτ. 5,11. Πβ.
 καὶ Ἡσύχ. «ἀκάνθιον ἀκάνιον».

Ὁ ἀθήρ τοῦ στάχους. Πβ. ἄ γ α ν ο.

ἀγανξά ἢ, Κῶς ἀγανία Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἄ γ α ν ο σ.

Ἡ κατάσταση τοῦ μὴ γανωμένου, τοῦ ἀκασσιτερότου
 χαλκίνου σκεύους.

ἀγανιάζω Πελοπν. (Λακων.) ἀγανιάζου Στερελλ.
 (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἄ γ α ν ο.

1) Γεννῶνται ἐν ἐμοὶ ἄγανα, ἀποκτῶ ἀθήρα, ἐπὶ τῶν
 σταχύων Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τοῦ σ'τάρ' ἀγανιάζ' τὸν Μάι.
 Ἀγανιάσι τῶρα τὸν κ'θάρ' (κριθάρι). Ἀγανιασμένον σ'τάρ'.

2) Δέχομαι ἄγανα εἰς τὰ ἐνδύματά μου, προσκολλῶν-
 ται ἐπ' ἐμοῦ αἱ βελονοειδεῖς ἀποφύσεις τοῦ ἀθήρος στά-
 χυος Πελοπν. (Λακων.): Θ' ἀγανιάσῃς, μὴν πᾶς μέσ' 'ς τὸ
 σιτάρι.

